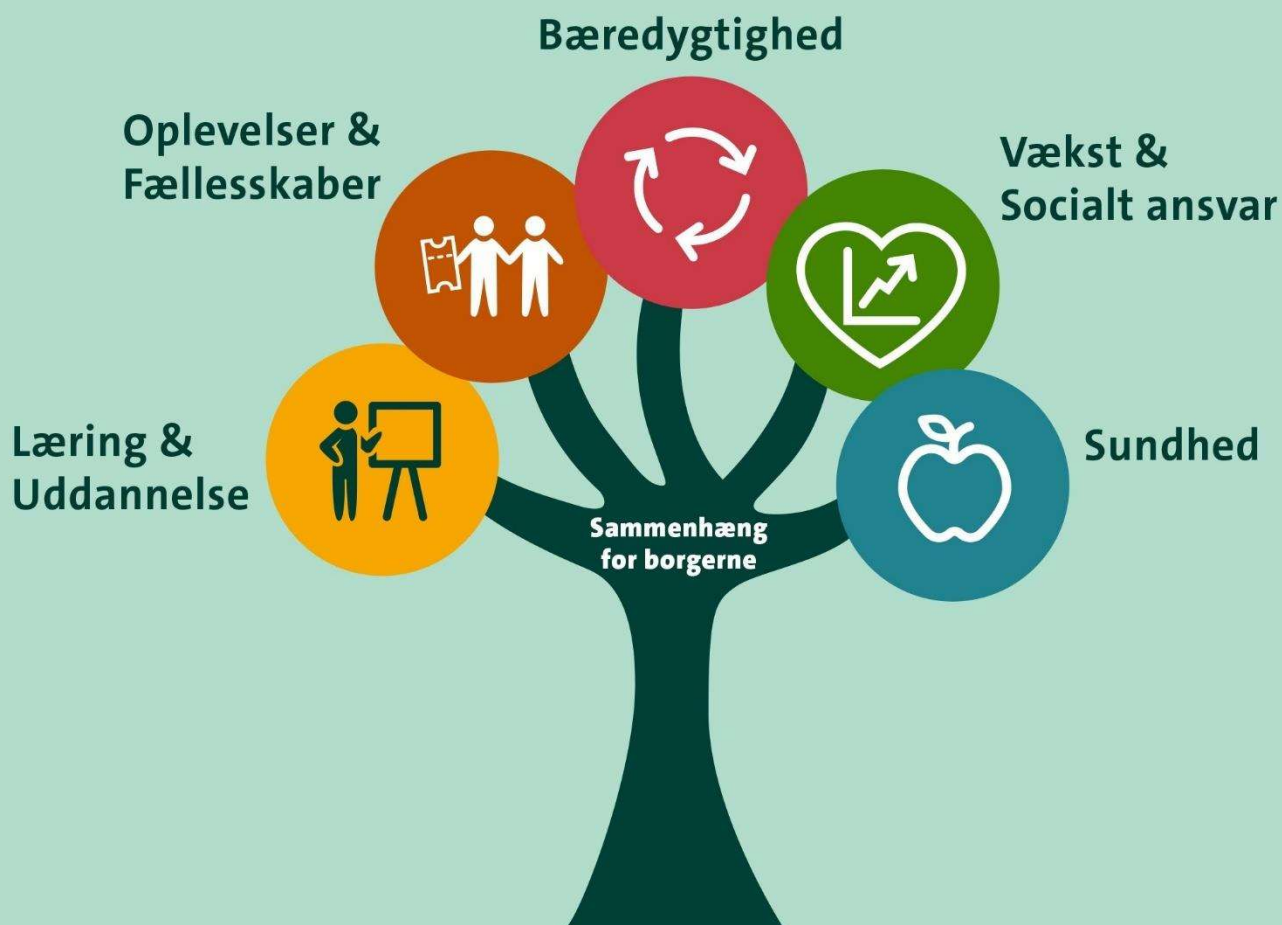

VIBORG
KOMMUNE

Budgetforlig

Budget 2026-2029 for Viborg Kommune

Budgetforlig 2026-2029 for Viborg Kommune

Trods stram økonomi sikres flere penge til familie- og socialområdet samt beredskabet

Udgangspunktet for årets budgetlægning har været en stram økonomi i Viborg Kommune. Selvom der kom en god økonomiaftale med øget serviceramme og nye penge, så har Viborg Kommune mistet indtægter på andre forhold. Blandt andet kan nævnes reduceret bloktilskud på grund af statens øgede udgifter til refusion af særligt dyre enkeltsager på det specialiserede socialområde, mindre bloktilskud på grund af faldende befolkningsandel og vigende indkomstskatteindtægter.

Der har været behov for en skarp prioritering af, hvor mange nye ting, der kunne komme ind i det endelige budget samt at overveje andre finansieringsmuligheder.

Ved dette års budgetlægning har forligspartierne set det som en hovedopgave at finde flere penge til familie- og socialområdet samt beredskabet, som alle er under pres.

Der har fra udvalgene været sendt mange anlægsønsker frem, herunder nogle hvor krav fra tilsyn og andre forhold har gjort det helt nødvendigt at finde midler til nye løsninger. Det gælder eksempelvis døgn- og aflastningstilbuddene for børn og unge i Egeskovhus og Rødehus, samt Center for mestring.

Alle partier i Viborg byråd er med i budgetforliget.

Hovedelementer i budgetforliget

- Skatten holdes i ro
- Familieområdet tilføres 20 mio. kr. i 2026 til at dække behovet for flere børn og unge med stort behov for støtte. I alt tilføres 72,5 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode.
- Socialområdet tilføres 20 mio. kr. i 2026 til at dække presset på området med udsatte borgere med komplekse behov. I alt tilføres 72,5 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode.
- Beredskabet tilføres 9,8 mio. kr. I 2026 stigende til 14,7 mio. kr. årligt fra 2027.
- Ældreområdet tilføres 9,4 mio. kr. til dækning af merudgifterne ved flere ældre i 2026. Samlet tilføres området 37,6 mio. kr. over de næste fire år.
- På skoleområdet løftes udgiftsniveauet pr. elev svarende til i alt 11 mio. kr. Det er aftalt at demografiregulere skolernes budget alene med 7 mio. kr. som følge af faldende elevtal, ud af de 18 mio. kr. som demografimodellen tilsiger.
- Såfremt der ikke tilføres midler gennem finansloven til dagtilbud til minimumsnormeringer genåbnes denne del af budgettet.

Service

Familieområdet

For at sikre økonomi til at dække de stigende udgifter til særligt dyre enkeltsager samt fortsat implementering af *Barnets lov* tilføres familieområdet 20 mio. kr. i 2026 til at dække behovet for flere børn og unge med stort behov for støtte. I alt tilføres 72,5 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode.

Det tilførte beløb dækker den fortsatte forebyggende indsats i "Sammen om børn og unge" med 4 mio. kr. årligt. Indsatsen dækker bredt i Børn og Unge, og skal sammen med tidligere afsatte midler forstærke indsatsen, så færre børn får brug særligt krævende støtteforanstaltninger.

Socialområdet

Der er et strukturelt udgiftspres på det specialiserede socialområde – ikke kun i Viborg Kommune, men nationalt. Partierne er enige om at understøtte området med 20 mio. kr. i 2026. I alt tilføres 72,5 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode. Årsagen er primært, at borgernes behov for støtte stiger – især hos borgere med de mest komplekse udfordringer og støttebehov. Budgettildelingen skal ses i sammenhæng med, at der på anlægsbudgettet afsættes midler til at udbygge botilbudskapaciteten.

Beredskabet

Et skærpet trusselsbillede i Danmark og en betydelig lokal udvikling inden for blandt andet erhverv, demografi, boliger og infrastruktur betyder, at der er behov for at tilføre beredskabet ekstra midler. Det er aftalt med Silkeborg Kommune, at Viborg Kommune tilfører Midtjysk Brand & Redning 9,8 mio. kr. i 2026 og 14,7 mio. kr. i årene derefter, i alt 53,9 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode. Silkeborg Kommune tilfører tilsvarende beløb. Det er en markant forøgelse af budgettet, hvor udgangspunktet er 50 mio. kr. årligt. Beredskabskommissionen forestår den videre udmøntning. Det er endvidere aftalt, at løftet gælder for en 4-årig periode (2026-29), og at der følges op på udviklingen primo 2029. Aftalen kan genoptages, såfremt der kommer nye statslige krav og midler fra staten.

Headspace

Headspace er et gratis og anonymt samtaletilbud for unge mellem 12 og 25 år. Tilbuddets rådgivere består primært af frivillige uddannede rådgivere.

Der afsættes 1 mio. kr. årligt til etablering af Headspace i Viborg Kommune.

Borgerrådgiver

Der ansættes en uafhængig borgerrådgiver med reference direkte til Byrådet. Borgerrådgiveren får mulighed for at rejse sager enten på egen hånd eller på baggrund af borgerhenvendelser. Der afsættes 800.000 kr. årligt.

Fundraiser hos Viborg Idrætsråd

Virksomheder, fonde, foreninger og kommune kan sammen løfte frivilligheden og sikre endnu stærkere lokalsamfund rundt i hele kommunen. Her kan lokale virksomheder tilbyde egne medarbejdere at løse opgaver for lokalsamfundet og samtidig styrke deres ESG-profil – og fonde kan bidrage med ny finansiering. Der afsættes 0,7 mio. kr. årligt. Sammen med Viborg Idrætsråd udarbejdes nærmere projektbeskrivelse, bl.a. med inddragelse af relevante erhvervspartnerne.

Finansieres af pulje til mindre idrætsinvesteringer - idrætsområdet

Mindre skærm, mere bevægelse, fællesskab samt flere bøger

Der afsættes 500.000 kr. årligt.

Børne- og Ungdomsudvalget beslutter de nærmere bestemmelser for tiltaget.

Mellemfinansiering af projekter i lokalområder

Der etableres mulighed for, at foreninger i lokalområderne kan søge kommunen om mellemfinansiering af lokale projekter. Der er allerede eksempler på, at Viborg Kommune har ydet mellemfinansiering fra tidspunktet, hvor en fond har givet tilsagn om finansiering af et projekt, til fonden efter projektet afslutning udbetaler pengene. Der gives nu mulighed for at yde mellemfinansiering allerede fra idéfasen. Der kan alene ydes mellemfinansiering til projekter, der tilgodeser almennyttige formål. Økonomi- og Erhvervsudvalget beslutter de nærmere bestemmelser for mellemfinansieringen.

Undersøgelse af muligheden for friplejehospice

Mulighederne for, at der kan etableres hospicelignende tilbud som friplejehjem, undersøges.

Classic Race Viborg

Der afsættes 300.000 kr. årligt i en 3-årig periode til Classic Race Viborg finansieret af udviklingspuljen.

Attraktiv kollektiv trafik for unge

I samarbejde med ungdomsbyrådet undersøges alternative modeller, herunder mulighed for lavere priser for at forøge unges anvendelse af busser og andre former for kollektiv trafik.

Saunagus på recept

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt til etablering af saunagus på recept målrettet til mennesker med særlige behov, veteraner og borgere med psykiske udfordringer.

Mere forebyggelse af stoffer blandt børn og unge

Der afsættes 1 mio. kr. i hvert af årene 2026 og 2027, hvorefter ordningen evalueres.

Afskaffelse af bøde for biblioteksbøger

Bødeordningen afskaffes i to år, hvorefter den nye ordning evalueres.

Forsøgsordning med fritvalsordning for pedeller på to skoler

Forsøget skal afdække alternativer til den nuværende organisering af teknisk service.

Træstrategi

Der udarbejdes en træstrategi i forbindelse med realisering af strategisk udviklingsplan for Viborg midtby. Flere træer og mere natur. Der afsættes 100.000 kr. i 2026.

Viborg Kommune indgår i samarbejde om Open source (OS2) på skoleområdet

Viborg Kommune meldes ind i Open source-samarbejde med andre kommuner på skoleområdet for at reducere afhængigheden af de store teknologiselskaber.

Analyse af udlicitering

Der afsættes 100.000 kr. til en undersøgelse af potentialet ved udlicitering.

Hurtigere togforbindelse Viborg-Aarhus

Der udarbejdes et oplæg til, hvilke tiltag og investeringer, der vil kunne give en bedre togforbindelse mellem Viborg og Aarhus.

Byens Hus, Bjerringbro

Bjerringbros historiske stationsbygning renoveres med henblik på både at bevare bygningens unikke karakter og samtidig skabe et møderne mødested for sociale og kulturelle fællesskaber. Byrådet bidrager med 3 mio. kr. ud af et samlet anlægsbudget på ca. 14 mio. kr. Restbeløbet forventes finansieret af lokale og nationale fonde.

Reduktioner

½ pct. reduktion i 2026 findes ved produktivitetsforbedringer

Det indgår i budgetstrategien, at den ½ pct. reduktion, der er indarbejdet i 2026, findes ved øget produktivitet. Den ½ pct. svarer til 20 mio. kr. årligt fra 2026. Partierne i budgetforliget er enige om, at de 20 mio. kr. fordeles på serviceområderne, eksklusive administrationen som får sin egen besparelse. Direktionen bemyndiges til at foretage den videre fordeling, idet det forudsættes, at reduktionerne gennemføres ved produktivitetsforbedringer og dermed uden, at det går ud over kvaliteten i ydelserne over for borgerne eller medarbejdernes trivsel og arbejdsmiljø. Der vil til byrådets 2. behandling være vedlagt et bilag, der viser fordeling af reduktionen på bevillingsområder.

Endvidere er indarbejdet i budgettet, at den ½ pct. reduktion, der allerede er indarbejdet hvert år i 2026-28, videreføres i 2029. Det betyder en reduktion på yderligere 24 mio. kr. i 2029.

Administrativ besparelse

Det indgår i økonomiaftalen mellem Regeringen og KL, at kommunerne skal reducere deres administrative udgifter for at skaffe råderum til serviceområderne. Der er i budgettet indarbejdet 4 mio. kr. årligt fra 2026. Reduktionen udmøntes på administration i bred forstand og på både løn og andre konti. Direktionen bemyndiges til at udmønte besparelsen.

Anlæg

Det samlede anlægsbudget over fire år udgør i alt 1,0 mia. kr. og rummer en lang række projekter på de enkelte udvalgsområder:

Investeringer i børn- og ungeområdet for samlet ca. 319 mio. kr., herunder til 71 mio. kr. til ny døgn- og afdækningsinstitution som erstatning for Egeskovhus og Rødehus.

Investeringer på de tekniske områder, herunder infrastruktur for ca. 171 mio. kr. (ekskl. Domkirkeområdet).

På klima- og miljøområdet, herunder investeringer på affaldsforsyningen for ca. 313,7 mio. kr.

Investeringer på socialområdet på ca. 31 mio. kr. primært til at omlægge og udvide botilbudskapaciteten samt 10 mio. kr. til nye lokaler til Center for Mestring.

Nye anlægsprojekter og større justeringer i anlægsbudgettet:

Salg af tidligere handelsskole på Vinkelvej

Der er igangsat salgsproces for den tidligere handelsskole på Vinkelvej.

Center for Mestring – ny placering undersøges

Center for Mestring har i dag til huse i Søndersøparken 16, som byrådet har besluttet at sælge til regionen. Forvaltningen igangsætter undersøgelse af egnede muligheder for en egnet placering. Der undersøges både kommunale ejendomme og eksterne lejemål. Der afsættes i budgettet 10 mio. kr. på anlæg og 1 mio. kr. på drift. Social- og Sundhedsudvalget står for undersøgelserne og inddrager brugerne i processen.

Nybygget døgn- og aflastningsinstitution til erstatning for Egeskovhus og Rødehus (børn- og ungeområdet)

Der afsættes i alt 71 mio. kr. til at opføre en ny tidssvarende institution, som erstatning for de nedslidte institutioner Egeskovhus og Rødehus. De nye rammer vil styrke driften og pædagogikken til gavn for de børn og unge, der bor der, og dem som kommer i aflastning.

Omlægning og udvidelse af eksisterende botilbudspladser på socialområdet

Med det formål at imødegå den fortsatte udgiftsstigning på socialområdet, særligt på botilbudsområdet, hvor der ses en stigning i antallet af borgere, der har komplekse udfordringer og støttebehov, afsættes i alt 20,8 mio. kr. i 2027 og 2028.

Der afsættes midler til omlægning af pladser på botilbuddet Tårnly, en udvidelse af pladser på botilbuddet Gudenåvej samt etablering af fem skæve boliger i tilknytning til Forsorgscenter Vibohøj.

Derudover inddrages Egeskovhus til etablering af fem fleksible døgnpladser til unge i alderen 16-25 år.

Der afsættes 13,1 mio. Kr.

Nye lokaler til hjemmeplejen i Skals og Stoholm

Med ikrafttrædelse af ny ældrelov pr. 1. juli 2025 skal der indføres helhedspleje på ældreområdet, hvilket medfører ændrede arbejdsgange og organisering af hjemmeplejen, herunder indførelse af borgernære teams. Dette afføder et behov for udvidelse af den fysiske kapacitet for hjemmeplejen i de to områder.

I Skals etableres indmødested for hjemmeplejen på Skalmagrunden, og i Stoholm flyttes træningsfaciliteter til Sjørup, som vil tilgodese behovet for mere plads i Stoholm.

Der afsættes i alt 7,8 mio. kr.

Renere søer

Der afsættes 12 mio. kr. over 4 år til renere søer i Viborg kommune.

Østlig omfartsvej

Der afsættes yderligere i alt 10 mio. kr. til at begynde at projektere og anlægge en omfartsvej fra den østlige del af Viborg til Århusvej. Trafikforbindelserne, som er en del af rute 26, er i dag ikke gode, og da der fortsat sker byudvikling i det østlige Viborg, stiger behovet for en omfartsvej.

Venstresvingsbane ved Bjerringbrovej/Tangevej-Bjerrevej

Der afsættes 1,2 mio. kr. til anlæg af en venstresvingsbane ved Bjerringbrovej/Tangevej-Bjerrevej. Beløbet finansieres af pulje afsat til trafikplanen.

Cykelsti igennem Rødding by

Der undersøges muligheden for at etablere en cykelsti gennem Rødding by.

Nørresøbadet

Med bevillingen sikres mulighed for etablering af ny moderne og bæredygtig omklædningsbygning, til glæde for borgere, foreninger og ungdomsskole.

Der afsættes 6,7 mio. kr. i 2026 til nybyggeri ved Nørresøbadet. Der er finansieringsindtægter til projektet for 4,9 mio. Kr.

Statsligt finansierede vand- og naturprojekter

Der afsættes ikke yderligere midler til statslig finansierede vand- og naturprojekter, da der arbejdes på at få ændret på regelsættet, så vand- og naturprojekter ikke belaster den kommunale anlægsramme og heller ikke den kommunale likviditet. En problemstilling der vil accelerere i de kommende år i takt med, at den grønne 3-partsaftale rulles ud. I det omfang der bliver behov for det i 2026, er byrådet indstillet på at tillægsbevilge finansieret af de statslige midler.

Bynær natur

Der afsættes en pulje på en ½ mio. kr. årligt, i alt 2 mio. kr. over budgetperioden.

Houkær helhedsplan

Der afsættes yderligere 5,6 mio. Kr. I 2027, inklusiv cykelsti på Odshøjvej.

Sti ved Vedsø

Der afsættes 1 mio. kr. til vandresti ved Vedsø.

Puljer under tekniske områder

Der afsættes yderligere 37,7 mio. kr. til styrkelse af asfalkapital, fortovskapital og drifts af cykelstier.

Sikre Skolevej

Der afsættes 15 mio. kr. til sikre skoleveje.

Derudover indeholder forliget en række mindre ændringer på anlægsbudgettet, som fremgår af vedlagte bilag. Ligeledes kan det samlede anlægsbudget ses som bilag.

Økonomisk politik

Partierne er enige om at bekræfte de økonomiske styringsprincipper, som byrådet har vedtaget, og som blandt andet siger, at der ikke gives kassefinansierede tillægsbevillinger.

Viborg, den 2. september 2025.

Borgmester:

Ulrik Wilbek

For Venstre:

Katrine Fusager Rohde

For Konservative Folkeparti:

Stine Damborg

For Velfærdsdemokraterne:

Mette Nielsen

For Socialdemokratiet:

Anders Bertel

For Socialistisk Folkeparti:

Elo Nielsen

For Alternativet:

Stine Isaksen

For Enhedslisten:

Aksel Rosager Johansen

For Liberal Alliance:

Lars Mogensen

For Moderaterne:

Martin Sanderhoff

For Danmarksdemokraterne:

Torsten Nielsen

Løsgænger:

Leo Nørgaard